T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2:İdari Personel Sayıları 3
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

2. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler ile Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

3. Üniversite Bünyesinde İstihdam Edilen İşçiler için Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

4. Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında %10 Sınırının Aşılması ve Bu Aşım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Abdullah Gül Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 21 Temmuz 2010 tarih ve 27648 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6005 Sayılı Kanun'un Ek 130. Maddesi ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Abdullah Gül Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Komisyonlar, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

www.balioglu.net

Abdullah Gül Üniversitesi bünyesinde 7 fakülte, 2 adet yüksekokul ve 3 enstitü bulunmaktadır. Üniversite, Türkiye Cumhuriyetinin ilk ve en büyük sanayi yerleşkelerinden biri olan Sümerbank Bez Fabrikası'nın eğitim kampüsüne dönüştürülmüş alanında hizmet vermektedir. Üniversitenin ikinci kampüsü olan Mimar Sinan Kampüsünün yapımı da devam etmektedir.

Abdullah Gül Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği **Daire Başkanlıkları** • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul Sekreterlikleri • Koordinatörlükler/Merkezler/Ofisler • Komisyonlar	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato **Fakülteler** • Mühendislik Fakültesi • Yönetim Bilimleri Fakültesi • Eğitim Bilimleri Fakültesi • Yaşam ve Doğa Bilimleri Fakültesi • Mimarlık Fakültesi • İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi • Bilgisayar Bilimleri Fakültesi **Enstitüler** • Sosyal Bilimler Enstitüsü • Fen Bilimleri Enstitüsü • Eğitim Bilimleri Enstitüsü **Yüksekokullar** • Yabancı Diller Yüksekokulu • Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 498'dir. Bu personelden 243'ü kadrolu akademik personel, 14'ü yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 164'ü idari personel ve 77'si işçi kadrosunda idari personeldir.

Tablo 2:İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	116	205	321
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1	16	17
Teknik Hizmetleri Sınıfı	34	47	81
Avukatlık Hizmetleri	2	1	3
Yardımcı Hizmetli	11	24	35
TOPLAM	164	293	457

Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	13	144	157	13	-
Doçent	13	128	141	13	-
Dr. Öğretim Üyesi	63	108	171	63	-
Öğretim Görevlisi	56	97	153	56	-
Araştırma Görevlisi	98	141	239	98	-
TOPLAM	243	618	861	243	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	37.222.000,00	40.410.632,63	40.409.279,80	100,00	51,43
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.499.000,00	5.879.426,28	5.877.818,93	99,97	7,48
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.354.000,00	9.195.524,62	8.195.305,20	89,12	10,43
05-Cari Transferler	931.000,00	1.699.278,19	1.452.535,91	85,48	1,85
06-Sermaye Giderleri	21.462.000,00	28.222.980,00	22.637.452,15	80,21	28,81
TOPLAM	**70.468.000,00**	**85.407.841,72**	**78.572.391,99**	**92,00**	**100**

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 70.468.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 14.939.841,72 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 85.407.841,72 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %92'si yani 78.572.391,99 TL'si kullanılmıştır.

Bütçe giderleri içinde %51,43 ile en yüksek payı Personel Giderleri tutmaktadır ve yıl içinde gerçekleşme oranı %100'e ulaşmıştır. Diğer giderlerde gerçekleşme oranı beklenenin altındadır.

www.balioglu.net

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı /AB hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 5.673.648,22 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	225.000,00	2.529.198,01	1.124,08	3,28
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	69.758.000,00	73.025.950,00	104,68	94,72
05-Diğer Gelirler	485.000,00	1.716.312,71	353,87	2,22
Red ve İade(-)		174.864,41		0,22
TOPLAM	**70.468.000,00**	**77.096.596,31**	**109,40**	**100,00**

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 5'te gösterildiği üzere, 2020 yılında bütçe gelirleri %109,40 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan

kalemlerin tamamında gerçekleşme oranı başlangıç tahmininin üzerindedir. Bütçe gelirleri içinde en büyük payı % 94,72 ile alınan bağış ve yardımlar tutmaktadır.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	23.758.227,00	33.668.600,00	40.409.279,80	41,71	20,02
SGK Devlet Prim Giderleri	3.564.021,00	5.089.060,00	5.877.818,93	42,79	15,50
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.356.562,00	8.338.091,00	8.195.305,20	-26,58	-1,71
Faiz Giderleri	-	-	-	-	-
Cari Transferler	832.726,00	1.442.517,00	1.452.535,91	73,22	0,69
Sermaye Giderleri	86.594.597,00	24.081.086,00	22.637.452,15	-72,19	-6,00
Sermaye Transferleri	469.648,00	35.860,00	-	-92,36	-
TOPLAM	**126.575.781,00**	**72.655.214,00**	**78.572.391,99**	**-42,60**	**8,14**

2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Üniversiteye tahsis edilen bütçede meydana gelen azalma nedeniyle değişim oranlarında negatif sapmalara sebep olunmuştur.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	-		
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.633.005,54	2.902.803,68	2.529.198,01	10,24	-12,87
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	121.256.442,72	64.801.079,25	73.025.950,00	-46,55	12,69
Diğer Gelirler	789.714,44	1.361.126,95	1.716.312,71	72,35	26,09
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
TOPLAM	**124.679.167,70**	**69.065.009,88**	**77.271.460,72**	**-44,60**	**11,88**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	33.000,10	28.735,76	174.864.41	-12,92	508,52
NET TOPLAM	**124.646.167,60**	**69.036.274,12**	**77.096.596,31**	**-44,61**	**11,67**

2020 Yılında red ve iadeler tutarında belirgin artışın sebebi, tahsil olan kişi borcuna ait olan 101.268,67 TL tutarın, ihtirazi kayıtla yatırılması sebebiyle emanet işlemine ait muhasebe kaydından kaynaklanmaktadır.

www.balioglu.net

Dönem faaliyet geliri 87.046.906,13 TL, faaliyet gideri ise 69.714.548,23 TL olan Üniversitenin, 1.523.719,21 TL indirim, iade, iskonto tutarını düştükten sonra 2020 yılını 15.808.638,69 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
69.714.548,23	87.046.906,13	1.523.719,21	85.523.186,92	15.808.638,69

Abdullah Gül Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Abdullah Gül Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 5.464,28 TL dönem net karı ile kapatmıştır.

27.08.2020 tarih ve 31226 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2869 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Abdullah Gül Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi alanı belirlenmiş olup, Teknoloji Geliştirme Bölgesi kurulum çalışmaları devam etmektedir. Bununla birlikte Üniversite sermayesi 1.300.000,00 TL olan Erciyes Teknopark A.Ş.'ne 13.000,00 TL sermaye ile %1 oranında ortaktır.

www.balioglu.net

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletmesi bulunmamaktadır. Bununla birlikte Üniversitenin Osman Ceylan Sosyal Tesis Hizmet Binası adında 1 adet sosyal tesisi, kampüs içerisinde İç Vazife Evleri ve Abdullah Gül Üniversitesi Vakfı Osman Balcıoğlu adlarında 2 adet misafirhanesi bulunmaktadır.

Üniversitenin 2020 yılı sosyal tesis geliri 221.065,00 TL, gideri 186.388,00 TL dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67' inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısı; harcama birimleri, muhasebe ve mali hizmetler, ön mali control, iç denetim unsurlarından oluşturmaktadır:

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

www.balioglu.net

2020 yıl sonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir.

2018-2022 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. Bu planın yıllık uygulama dilimi olan, İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

Kamu İdarelerince hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik gereğince, her bir harcama birimi tarafından birim faaliyet raporların oluşturulduğu ve bu raporların Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından konsolide edilip mevzuatta belirtilen süre içerisinde idare faaliyet raporunun yayınlandığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların büyük ölçüde açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır. Bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği ancak tamamlanmadığı, İç kontrol risklerinin ise henüz belirlenmediği tespit edilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalar başlamış ancak tamamlanmamıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselme ve performans değerlendirmesi gibi insan kaynakları politikasının değerlendirilmesi ve bunun kurum çalışanlarına duyurulması süreçlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

www.balioglu.net

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi henüz kurulmamıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı tespit edilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmekte ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmaktadır.

Üniversite bünyesinde üç tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan üç tanesi de doludur. 2020 yılı içinde iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik bir rapor hazırlanmış ve hazırlanan rapor üst yöneticiye sunulmuştur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Abdullah Gül Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabında izlenen uluslararası kuruluş destekli proje hibeleri için düzenli olarak ay sonu döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin ‘’*Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi”* başlıklı 8'inci maddesinin (d) bendinde; “*Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir*.” denilmektedir.

Yapılan incelemede kurumun proje özel hesabında uluslararası kuruluş hibeleri ile yürütülen projelerden gelen dövizler bulunduğu anlaşılmıştır. Yukarıdaki mevzuat hükmü gereğince, 104 Proje Özel Hesabında izlenen hibe kapsamında elde edilmiş olan dövizler için ay sonu değerleme işlemi yapılması gerekmektedir.

Her ne kadar kurum 2020 Aralık ayı sonu itibarıyla proje özel hesabındaki dövizler için döviz değerleme işlemine başlandığını bildirse de her ay sonu düzenli değerleme işlemi

yapılmaması nedeniyle ortaya çıkacak olumlu/olumsuz farka göre 104 Proje Özel Hesabı, 600 Gelirler Hesabı ya da 630 Giderler Hesabında hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler ile Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

Peşin tahsil edilen kira bedelinin hesaplara alınması işleminin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olmadığı tespit edilmiştir

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 297'inci maddesinde gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izleneceği hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 298'inci maddesine göre ise; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmeli ve 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenler bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Üniversitenin 2020 yılı kayıtlarının incelenmesi neticesinde; 2020 yılına ait peşin tahsil edilen 83.885,99 TL kira gelirlerinin 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedilerek tahakkuk ettirildiği görülmüştür.

Kurum her ne kadar önümüzdeki dönemde peşin tahsil edilecek kira gelirlerinin ilgili oldukları zaman dilimine göre dönem ayırıcı hesaplar olan 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesaplarında takip edileceğini belirtmişse de 2020 yılı kayıtlarında bu hesaplar kullanılmamıştır.

BULGU 3: Üniversite Bünyesinde İstihdam Edilen İşçiler için Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Üniversite bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı Bölümünün "*Hesabın niteliği*" başlıklı 291'inci maddesinde;

"Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır."

472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı Bölümünün "*Hesabın niteliği*" başlıklı 342'nci maddesinde ise;

"Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır."

Hükümleri yer almaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin "*Temel Kavramlar*" başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"*Genel yönetim muhasebesi, muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve aşağıda belirtilen kavramlara göre yürütülür:*

i) İhtiyatlılık: Muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır. Faaliyet sonucunu değiştirmeye yönelik olarak gizli yedekler ya da gereğinden fazla karşılık ayrılamaz.. " denilmektedir.

Üniversite bünyesinde istihdam edilen işçiler için muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıkları ayrılmamıştır.

Belirtilen düzenlemelere göre kurum tarafından 2021 yılında 472 no.lu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına işlem tesis edildiği bildirilmişse de 2020 yılında 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

BULGU 4: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında %10 Sınırının Aşılması ve Bu Aşım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Üniversite tarafından yapılan mal ve hizmet alım ihaleleri incelendiğinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22/D ve 21/F maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılan

www.balioglu.net

harcamaların 2020 yılı toplamının Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aştığı ve bu aşım için Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar başlıklı 62'nci maddesinde;

"Madde 62- Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

...

ı) (Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." denilmektedir.

Aynı Kanunun Görevlilerin Ceza Sorumluluğu başlıklı 60'ıncı maddesinde de; "*...5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır*" denilerek, ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; Kanunun temel ilkeleri ve ilgili maddelerde belirlenen kurallara uymasının önemine vurgu yapılmıştır.

Abdullah Gül Üniversitesi 2020 yılı bütçesine mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri için toplam 37.033.833,00-TL ödenek konulmuştur. Aynı yıl içerisinde parasal limitlere tabi olan ve 4734 sayılı Kanunun 22/D ve 21/F maddeleri çerçevesinde alımı yapılan alımı gerçekleştirilen mal ve hizmet tedariki için toplam 4.248.766,67-TL harcama yapılmıştır. Bütçenin ilgili tertibinin %10 tutarının aşılacağı ilk olarak 16/10/2020 tarihinde anlaşılmasına karşın 4734 sayılı Kanunun 62/ı bendinde belirtildiği şekilde Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmamıştır.

Kurum, yıl içindeki olağanüstü şartlar nedeniyle kanunda belirtilen limitin aşıldığını ve bundan sonra bulguda belirtilen uyarılar doğrultusunda işlem yapılacağını belirtse de 2020 yılında, parasal limitler dâhilinde ve 4734 sayılı Kanunun 22/D ve 21/F maddelerine göre yapılan mal ve hizmet alımlarında bütçeden ayrılan ödeneklerin %10'u aşılmış ve aynı Kanunun 62/ı bendine göre Kamu İhale Kurumundan aşım için uygun görüş alınmamıştır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net